

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

H E T G O U D E N S L E U T E L T J E

= = = = =

*Sprookje in vijf taferelen naar het
gelijknamig werk van Leopold Vermeiren*

door

1880
HUGO VAN POECKE

PERSONEN

=====

MIMISO : Een jongen tussen tien en twaalf jaar, de schaapherder

TATI : een gezworen vriend van Mimiso, de hagedis

TRUTI : een gezworen vriend van Mimiso, het stekelbaarsje

STIKI : een gezworen vriend van Mimiso, het goudvisje

DE TOVENAAR : de grote vijand van Mimiso

IS-O-CHARA : de goede koning

DE EERSTE MINISTER : de trouwe raadsman van de koning

DE SCHRIFTGELEERDE : de wijze man

DE SCHILDWACHT

BOER LI

BOER PING

DE LAKEI : zeer hoffelijk

VERTELLER : ernstig en vooral traag

=====

1880

Het OPVOERINGSRECHT wordt verkregen na aankoop van minstens
 13 exemplaren bij de uitgever, en na betaling van de verschuldigde
 auteursrechten aan S.A.B.A.M. - Aarlenstraat 75 - 77,
 1040 BRUSSEL.

DECOR

=====

Het decor is in twee verdeeld :

- het landschap : op het toneel ziet men als centraal punt een boom waarachter een man zich kan verschuilen; links een beekje, van links naar het midden toe verdwijnend.
- het paleis : als centraal punt : de troon die rechts staat opgesteld, naast de troon : de kamer van de koning.
Achteraan : de kamer van de tovenaar; links : de ingang van het kasteel; links ziet men ook een venster.
Er wordt verondersteld dat beide kamers een uitgang hebben.

MUZIEK

=====

Het is gewenst om tussen elk tafereel klassieke of Chinese muziek te laten spelen.

COSTUMERING.

=====

- de tovenaar : lang zwart kleding met een brede kapmantel, een puntige muts en een Spaanse kraag.
- Mimiso : armoedig gekleed met een schapevacht, barbevoets of met sandalen
- Tati, Truti en Stiki : zijn gekleed als hun rol : hagedis, stekelbaarsje en goudvis.
- Eerste Minister en Schriftgeleerde : plechtstatig gekleed
- Andere hoogwaardigheidsbekleders ; plechtstatig gekleed
- de Koning : in plechtig gewaad met een kroon
- de boeren Li en Ping : armoedig gekleed
- de schildwacht en de lakei zijn gekleed als hun rol
- de voorlezers : gekleed als herout, lezen van een perkament zoals in de middeleeuwen.

VERTELLER. (leest voor van een perkament, voor gesloten doek)
 Koning Is-o-chara zat op een troon van goud in zijn gouden paleis.
 Koning Is-o-chara was oud, zeer oud, stokoud. Koning Is-o-chara
 wist dat hij sterven ging, want hij had de dood ontmoet en die had
 het hem zelf verteld. Eerst liet hij al zijn hovelingen komen;
 eerst waren de generaals gekomen; zij hadden uitgestrekte gebieden
 gekregen; dan de hertogen en prinses, dan de andere edelen, verder
 de geleerden en uiteindelijk de dienaren en knechten. Dagen en
 dagen duurde de stoet. Koning Is-o-chara gaf elk een deel. Er zaten
 drie schrijvers naast zijn troon, die op grote vellen alles nauwkeu-
 rig optekenden. Het einde naderde, de zevende dag was aangebroken.
 Koning Is-o-chara was doodvermoeid.

+++++

TAFEREEL I

=====

KONING. Is dit alles mijn waarde Minister?

MINISTER. Jawel Sire, nu hebt U niets meer. U hebt alles weggege-
 ven voor zover ik weet. Alleen de kleren niet die U tooien.

KONING. Mijn kleren behoren tot het paleis. Wie mijn paleis krijgt
 heeft ook recht op mijn kleren, als ik eens dood zal zijn.

MINISTER. Maar dan heeft U niets meer, o grote koning Is-o-chara.

KONING. Zeg mijn waarde Eerste Minister... euh... U zijt er toch
 volstrekt zeker van dat niemand van mijn dienaren vergeten werd.

MINISTER. Absoluut zeker Sire, iedereen werd uitgenodigd. Van
 dorp tot dorp werden boden uitgestuurd die de gehele bevolking op-
 riepen en dus...

KONING. Goed... goed... dus iedereen kreeg iets van mijn bezit.

MINISTER. Zeer zeker Sire, zelfs.... (geklop op de deur)

KONING. (vraagt aan de minister)

Wie klopt daar?

MINISTER. Ik weet het niet Sire.

KONING. (met bevelende stem)

Wie klopt daar? ...euh... ik bedoel... Komt u binnen!

MIMISO. (komt schuchter binnen, armoedig gekleed)

MINISTER. (woedend)

Hoe durft je in zulke kledij voor uw koning verschijnen?

KONING. (zacht)

Laat maar, laat maar... Kom nader, mijn jongen! Welk is de reden van uw bezoek?

MIMISO. (diep buigend)

O grote koning Is-o-chara, vergeef me! Naar het schijnt werd ik door u ontboden. Sareb, de oude schaapherder, vertelde het mij en die liegt nooit. Al de dienaren moeten naar het paleis komen omdat de Koning ons iets mede te delen had, zei hij.

KONING. (verwonderd)

En...., zijt gij één van mijn dienaren? Ik ken u niet!

MIMISO. Ik ben de jongste van de vierhonderd en twaalf schaapherders van uwe Majesteit.

KONING. Waarom zijt gij dan niet met de anderen meegekomen?

MIMISO. Wie moest er dan op mijn schapen letten, Majesteit? Nu kon ik weg omdat de oude Sareb nu mijn schapen hoedt.

KONING. Zo... zo... (zit lang na te denken)

Mijn waarde tovenaar, kunt u mij misschien helpen. U gaf ik heel mijn paleis. Die knaap hier kreeg niets. Zo kan, en ... mag ik hem niet laten gaan.

TOVENAAR. O grote Koning, graag gaf ik een deel van mijn bezit dat u me gaf, maar ik wil het kostbaar aandenken dat u me gaf niet schenden.

KONING. (kijkt hem met gefronste wenkbrouwen aan, heel streng, en zegt dan op verwijtende toon)

Ik begrijp u maar al te best!

(kijkt rond en plots ziet hij iets staan; een glazen bokaal die op één der vensterbanken staat)

Die glazen bokaal die op de vensterbank staat, hoort niet tot het paleis.

TOVENAAR. (opgelucht)

Nee... o nee grote koning, die hoort helemaal niet tot het paleis, heel zeker niet!

KONING. Goed, het zei zo, die glazen bokaal schenk ik u. Ik heb er vroeger, toen ik zelf klein was, nog veel mee gespeeld. Ik hoop dat u er tevreden mee bent. Breng die bokaal tot bij mij!

MIMISO. Graag, mijn koning!

KONING. (terwijl de herder naar het venster gaat, neemt de koning

een gouden sleuteltje dat aan een kettinkje hing rond zijn hals en sluit het in zijn hand, en zegt dan mompelend tot zichzelf) Zo een oprechtheid en zo een edel hart heb ik in heel mijn leven nog niet ontmoet.

TOVENAAR. Wat zei u, Sire?

KONING. (geschrokken)

Niets... niets, helemaal niets.

MIMISO. (komt met de bokaal tot bij de koning)

KONING. (werpt haastig het gouden sleuteltje in de bokaal zonder dat de schaapherder het ziet. Moet goed duidelijk zijn voor het publiek)

TOVENAAR. (heeft het gemerkt en kan een kreet niet onderdrukken) Hee... hee... maar...

KONING. Zei u iets, mijn waarde tovenaar?

TOVENAAR. Nee... nee, helemaal niet

(gaat terug naar de hoek van het paleis en kijkt nog eventjes kwaadaardig naar de herder, gaat daarna het gebeuren gadeslaan)

KONING. Dat de opperschrijver hier kome en verwijdert u allen van mijn troon, ik wil iets schrijven dat ik alleen mag weten.

ALLEN. Uw wil zij wet, O grote koning Is-o-chara (buigen allemaal en doen vijf stappen achterwaarts)

TOVENAAR. (doet ook vijf passen achterwaarts maar terwijl de koning aan het schrijven is, komt hij weer terug en gluurt over zijn schouder. Hij kan er echter niets van maken)

KONING. (heeft de brief geschreven en geeft hem aan de opperschrijver)

OPPERSCHRIJVER. (neemt de brief aan, stopt hem in de envelop en lakt hem dicht waarop de koning zijn zegel indrukt)

KONING. (wenkt Mimiso tot zich en zegt)

Hoe is uw naam jongen?

MIMISO. Mimiso, Sire.

KONING. Hier Mimiso, neem deze brief. Onthou echter goed dat hij niet mag geopend worden vóór uw koning voorgoed van deze aarde is heengegaan.

MIMISO. Dank U mijn koning; ik zal de brief niet vroeger openen, dat beloof ik U.

KONING. In orde, Mimiso, dan moogt ge gaan want ik voel me vreselijk

moe... heel moe.

MIMISO. (buigt en kust de hand van de koning en verlaat het paleis, de bokaal en de brief met zich meenemend)

D O E K
=====

TAFEREEL II ; LANDSCHAPSDECOR
=====

VERTELLER. Mimiso, de schaapherder had het paleis verlaten en was op de terugweg naar huis, naar de vallei met zijn sappige grasvelden waar Mimiso zijn schaapjes graasden. Maar... de weg daarheen was lang en Mimiso was moe, heel moe...
En hij legde zich te rusten; hoe kon hij trouwens weten dat hij gevolgd werd.

H E T D O E K G A A T O P E N
=====

MIMISO. Oef, wat is het warm,... zo warm. Ik zal wat onder die boom rusten. (plaatst de bokaal tussen zijn benen) Nog een kleine tien minuten en dan ga ik weer op weg. (leunt behaaglijk tegen de boom... na een tijdje zakt zijn hoofd naar opzij; op de linker-schouder)

TOVENAAR. (verschijnt op het toneel en wrijft van plezier in zijn handen)

Wat een meevaller, die stomme schaapherder is in slaap gevallen.
Ha ha... hi hi,... (lacht heel boosaardig)

Die brief, het grote geheim! Wat zou dat kunnen zijn?

(de tovenaar loopt in gebogen houding tot hij vlak achter de boom staat)

Waar zou die brief verborgen kunnen zijn?

(begint de herder te onderzoeken en vindt hem in zijn broekzak)

Mooi...mooi...prachtig zelfs, het kan niet mooier. Dat is één maar niet alles. De koning heeft nog iets blinkends in de bokaal laten vallen, iets dat blonk als goud, dat ook moet zeer belangrijk zijn.